

Sygn. akt II UK 70/13

POSTANOWIENIE

Dnia 10 lipca 2013 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jerzy Kuźniar

w sprawie z powództwa M. K.
przeciwko Dyrektorowi Zakładu Emerytalno-Rentowego Ministerstwa Spraw
Wewnętrznych i Administracji w W.
o wysokość emerytury policyjnej,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 10 lipca 2013 r.,
skargi kasacyjnej wnioskodawcy od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 12 lipca 2012 r., sygn. akt III AUa [...],

odmawia przyjęcia skargi do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 21 lipca 2012 r. Sąd Apelacyjny w [...] oddalił apelację wnioskodawcy M. K. od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Ubezpieczeń Społecznych w W. z dnia 18 kwietnia 2011 r., oddalającego jego odwołania od decyzji Dyrektora Zakładu Emerytalno – Rentowego MSWiA w W. z dnia 26 listopada 2009 r. oraz z dnia 17 grudnia 2009 r. w przedmiocie ponownego ustalenia wysokości emerytury policyjnej w związku z wejściem w życie ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o zmianie ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych oraz ich rodzin oraz ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego

Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin (Dz.U. Nr 24, poz. 145).

Powyższy wyrok zaskarżył w całości skargą kasacyjną pełnomocnik wnioskodawcy, zarzucając naruszenia prawa materialnego przez błędną wykładnię i niewłaściwe zastosowanie - art. 15 ust. 1 i art. 15b ust. 2 ustawy z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin (jednolity tekst: Dz.U. z 2004 r. Nr 8, poz. 67 ze zm.; dalej: ustawa o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy) oraz art. 2 Konstytucji przez naruszenie zasady praw nabytych i art. 10 ust. 2 Konstytucji przez stworzenie normy prawnej stanowiącej, że emerytura dla funkcjonariusza, który pozostawał w służbie przed dniem 2 stycznia 1999 r. może być niższa od 40% podstawy jej wymiaru za podstawowe 15 lat służby. Skarżący zarzucił również naruszenie przepisów postępowania – art. 233 § 1 i 2 k.p.c., art. 32 ust 1 pkt 1 ustawy z dnia 18 lutego 1994 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego, Centralnego Biura Antykorupcyjnego, Straży Granicznej, Biura Ochrony Rządu, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej oraz ich rodzin.

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania uzasadniono występowaniem w sprawie istotnego zagadnienia prawnego dotyczącego prawa do emerytury policyjnej, ustanowionego w art. 15 ust. 1 ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy z 1994 r., którym ograniczono emeryturę z art. 15b ust. 1 pkt 1 tej ustawy, za okres służby w organach bezpieczeństwa PRL w latach 1944 – 1990, zmieniając naliczenie emerytury z 2,6% na 0,7% za każdy rok tej służby. W ocenie skarżącego, przy takiej interpretacji cała grupa ubezpieczonych byłaby pozbawiona nabytego prawa. Oznaczałoby to także zmianę sposobu naliczania emerytury tej grupie funkcjonariuszy, zmniejszając ich świadczenia emerytalne, nie tylko wskaźnikiem 0,7%, ale także metodą wyliczenia emerytury, czego ustawa nie przewiduje. W ocenie skarżącego uchwała Sądu Najwyższego z

dnia 3 marca 2011 r. (II UZP 2/11) dotycząca tego zagadnienia jest niezrozumiała i nie rozstrzyga tej kwestii jednoznacznie.

Sąd Najwyższy zważył co następuje:

Wstępnie trzeba przypomnieć, że ograniczenia dopuszczalności wnoszenia skargi kasacyjnej wynikają z konstytucyjnej roli Sądu Najwyższego w systemie organów wymiaru sprawiedliwości. Zgodnie bowiem z art. 1 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 23 listopada 2002 r. o Sądzie Najwyższym (Dz.U. Nr 240, poz. 2052 ze zm.) rolą tego Sądu w sprawowaniu wymiaru sprawiedliwości pozostaje zapewnienie w ramach nadzoru zgodności z prawem oraz jednolitości orzecznictwa sądów powszechnych i wojskowych przez rozpoznawanie kasacji oraz innych środków odwoławczych, podejmowanie uchwał rozstrzygających zagadnienia prawne i rozstrzyganie innych spraw określonych w ustawach. Skarga kasacyjna nie jest więc (kolejnym) środkiem zaskarżenia przysługującym od każdego rozstrzygnięcia sądu drugiej instancji kończące postępowanie w sprawie, z uwagi na przeważający w jej charakterze element interesu publicznego. Służy ona kontroli prawidłowości stosowania prawa, nie będąc instrumentem weryfikacji trafności ustaleń faktycznych stanowiących podstawę zaskarżonego orzeczenia, gdy się weźmie nadto pod uwagę, że Konstytucja w art. 177 ust. 1 gwarantuje jedynie dwuinstancyjne postępowanie. Ewentualna możliwość dalszego postępowania, w tym postępowania przed Sądem Najwyższym, stanowi uprawnienie dodatkowe, które może zostać obwarowane szczególnymi przesłankami, w tym określonymi w art. 398⁹ § 1 k.p.c.

Zgodnie z tym przepisem Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli:

- 1) w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne,
- 2) istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów,
- 3) zachodzi nieważność postępowania lub
- 4) skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Za istotne zagadnienie prawne w rozumieniu cytowanego przepisu uznaje się zagadnienie dotychczas niewyjaśnione i nierozwiązane w orzecznictwie, a więc cechujące się nowością i którego rozstrzygnięcie może sprzyjać rozwojowi prawa. W utrwalonym orzecznictwie przyjmuje się, że powołanie się na tę okoliczność wymaga, obok sformułowania tego zagadnienia, także przytoczenia związanych z nim konkretnych przepisów prawnych, wskazania, dlaczego jest ono istotne oraz przedstawienia argumentacji wskazującej na rozbieżne oceny prawne (por. postanowienia: z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002, nr 1, poz. 11, z dnia 14 lutego 2003 r., I PK 306/02, Wokanda 2004, nr 7-8, poz. 51, z dnia 7 czerwca 2005 r., V CSK 3/05, Lex nr 180841). W sytuacji gdy podstawą wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania jest potrzeba wykładni przepisów prawa, konieczne jest określenie, które przepisy wymagają wykładni Sądu Najwyższego, ze wskazaniem, na czym polegają związane z tym poważne wątpliwości, lub z przedstawieniem rozbieżności w orzecznictwie sądów (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 11 stycznia 2002 r., III CKN 570/01, Biuletyn SN, 2002, nr 7, s. 10). Wypada również dodać, że podobnie jak w przypadku gdy podstawą wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jest występujące w sprawie zagadnienie prawne (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.), nie zachodzi ona, jeżeli Sąd Najwyższy zajął już stanowisko w kwestii tego zagadnienia prawnego lub wykładni przepisów i wyraził swój pogląd we wcześniejszych orzeczeniach, brak nadto okoliczności uzasadniających zmianę tego poglądu (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 16 stycznia 2003 r., I PK 230/02, OSNAPIUS – wkładka z 2003 r., nr 13, poz. 5). Tymczasem zagadnienie przedstawione w skardze kasacyjnej, jako problem prawny wymagający rozstrzygnięcia przez Sąd Najwyższy ma wprawdzie charakter istotny i jest zagadnieniem ściśle jurydycznym oraz zostało przedstawione w sposób syntetyczny, jednakże nie ma cechy nowości, o którą chodzi w przesłance wymienionej w art. 398⁴ § 2 k.p.c.; i nie wymaga rozstrzygnięcia przez Sąd Najwyższy. Wątpliwość wskazywana przez skarżącego we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania sprowadzająca się do ustalenia wysokości emerytury policyjnej z uwzględnieniem wprowadzonej od dnia 16 marca 2009 r. zmiany zasad obliczania wysokości emerytury dla osób, które pozostawały w służbie przed dniem 2 stycznia 1999 r. i pełniły służbę w organach, o których mowa

w art. 2 ustawy z dnia 18 października 2006 r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944-1990 oraz treści tych dokumentów (jednolity tekst: Dz.U. z 2007 r. Nr 63, poz. 425 ze zm.) została już wyjaśniona. Problem wskazany w skardze był przedmiotem rozstrzygnięć sądowych. Przede wszystkim Trybunał Konstytucyjny w wyroku z dnia 24 lutego 2010 r., K 6/09 (OTK-ZU 2012 Seria A 2010 Nr 2, poz. 15) potwierdził zgodność art. 15b ust. 1 ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy z art. 2, art. 10, art. 30, art. 32 i art. 67 ust. 1 w związku z art. 31 ust. 3 Konstytucji. Jednocześnie Trybunał stwierdził, że przepis ten nie jest niezgodny z art. 42 Konstytucji. Także w uchwale z dnia 3 marca 2011 r., II UZP 2/11, (OSNP 2011, nr 15-16, poz. 210) Sąd Najwyższy przyjął, że za każdy rok pełnienia służby w latach 1944-1990 w organach bezpieczeństwa państwa, o których mowa w art. 2 ustawy z dnia 18 października 2006 r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944-1990 emerytura – stosownie do art. art. 15b ust. 1 pkt 1 ustawy o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszy – wynosi 0,7% podstawy jej wymiaru, co oznacza, że wysokość emerytury wyliczanej wyłącznie za okresy pełnienia takiej służby może być niższa od 40% podstawy wymiaru tego świadczenia. Tym samym powoływanie się we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na niejasność interpretacji omawianych przepisów wykazuje na oczywistą bezzasadność skargi, w której w istocie chodzi o utrzymanie dawnych, korzystnych uprawnień zaopatrzeniowych.

Z tych względów na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.